

"Sohbette inikas ve insibağ vardır." cümlesinden ne anlamalıyız, niçin kullanılmıştır bu ifade?

Peygamber Efendimizin (asm) sohbetleri için, Üstad'ın kullandığı "**insibağ ve in'ikas**", Allah Resulü'nün manevi azametinin bir şeyde yansıması ve aksetmesi anlamındadır. Nasıl Allah Resulü bir aynaya baksa, o sevimli sureti ayna içinde görünür ve ayna o suret ile değer kazanır. Aynanın değeri, suretinden dolayıdır. Suret gitse aynanın maddesi ayna kadar değer ifade eder. Sahabeler de birer aynadırlar. Allah Resulü'nün manevi siması o aynaların içinde tezahür ediyor. Hal böyle olunca, sahabelerin ruh ve kalp aynasında Allah Resulü'nün risalet ve nübüvvet sureti irsiyet şeklinde yansıyor. Yani o aynalara bir değer ve kıymet katıyor.

Tabiri caiz ise, bir cihetle Peygamber Efendimizin (asm) manevi şahsiyetinin küçük bir modeli o aynaların içine yerleşiyor. Onun genel hatlarını ve azametini küçük ve mütevazı bir şekilde o aynada temsil ediyor. Tabi aynanın büyüklük ve kabiliyeti ne kadarsa, **insibağ ve in'ikas** da o kadar düşüyor. Mesela; Hazreti Ebu Bekir'in (ra) ruh ve kalp aynasındaki insibağ ile bir bedevi sahabenin insibağı aynı değildir.

Allah Resulü'nün nübüvvetten gelen insibağı ile velayetten gelen insibağı aynı değildir. Nübüvvet mesleği nasıl velayet mesleğinden üstün ise, nübüvvet insibağı da velayet insibağından aynı derecede üstündür. Sahabeler direkt nübüvvet insibağına mazhar olurken, sonrakiler Allah Resulü'nün velayet insibağı ile muhatap olmuşlardır. Hal böyle olunca, en küçük sahabeye en büyük veli yetişemiyor.

Sahabelerin alemine nübüvveti temsil eden küçük Muhammedcik irsiyet olarak yerleşmiş iken, sonraki alim ve evliyaların alemine velayeti temsil eden küçük Ahmedcik irsiyet olarak yerleşmiştir. İnsibağda tam bir temessül manası vardır. Yani Allah Resulü (asm) sahabelerin ruh aynasında bütün vasıfları ile temessül etmiştir; ama aynanın kabiliyetine göre şekilleniyor.

Temessül; bir şeyin aynı ile başka bir şeyde yansıması demektir. Mesela; bir mum etrafında halka şeklinde on adet ayna bulursa, her bir aynada mum temessül eder. Yani aynı vasıfları ile o aynaların içinde bulunur. Bir tek mum iken, on mum olur.

Nurani varlıklar ile onun zıddı olan kesif varlıkların yansımasında ve temessülünde de durumları farklılık arz eder, hükümleri başka başkadır. Biri hakiki yansır, diğeri sadece görüntü olarak yansır.

Nurani bir varlık yansıdığı yere kendi aslındaki vasıfları da götürür, bir nevi yansıyan ile yansımaya mahal olan şey aynı gibi olur. Mesala, aynada yansıyan güneş, kendine özgü vasıflarını aynaya da aksettirir, bir nevi küçük bir güneş o aynada

oluşur. Aynı güneş gibi, o da ısı ve ışık verir. Fark sadece azamet ve kibriyadadır. Nuraninin temessülü, temessül ettiği yeri, yani yansıdığı yeri kendi gibi yapar.

Peygamber Efendimizin (asm) mübarek ruh-u şerifi tam nurani olduğu için, sahabelerin ruh aynasında sohbet insibağı ile tam temessül ediyor. Onları bir anda en yüksek manevi makamlara çıkarıyor. Burada **inikas ve insibağ** temessül manasında kullanılıyor.